Parlament Europejski
2024-2029

Komisja Kultury i Edukacji

2025/2081(INI)

10.09.2025

PROJEKT SPRAWOZDANIA

w sprawie wpływu mediów społecznościowych i środowiska internetowego na młodych ludzi
(2025/2081(INI))

Komisja Kultury i Edukacji

Sprawozdawca: Sandro Ruotolo

SPIS STREŚCI

Strona

PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO 3

UZASADNIENIE 9

ZAŁĄCZNIK: WYKAZ PODMIOTÓW, OD KTÓRYCH SPRAWOZDAWCA OTRZYMAŁ INFORMACJE 12

PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

w sprawie wpływu mediów społecznościowych i środowiska internetowego na młodych ludzi

(2025/2081(INI))

Parlament Europejski,

– uwzględniając Konwencję ONZ o prawach dziecka z 20 listopada 1989 r.,

– uwzględniając art. 165 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

– uwzględniając Kartę praw podstawowych Unii Europejskiej (zwaną dalej „Kartą”),

– uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1808 z dnia 14 listopada 2018 r. zmieniającą dyrektywę 2010/13/UE w sprawie koordynacji niektórych przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich dotyczących świadczenia audiowizualnych usług medialnych (dyrektywa o audiowizualnych usługach medialnych) ze względu na zmianę sytuacji na rynku[1],

– uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)[2],

– uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2065 z dnia 19 października 2022 r. w sprawie jednolitego rynku usług cyfrowych oraz zmiany dyrektywy 2000/31/WE (akt o usługach cyfrowych)[3],

– uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1689 z dnia 13 czerwca 2024 r. w sprawie ustanowienia zharmonizowanych przepisów dotyczących sztucznej inteligencji oraz zmiany rozporządzeń (WE) nr 300/2008, (UE) nr 167/2013, (UE) nr 168/2013, (UE) 2018/858, (UE) 2018/1139 i (UE) 2019/2144 oraz dyrektyw 2014/90/UE, (UE) 2016/797 i (UE) 2020/1828 (akt w sprawie sztucznej inteligencji)[4],

– uwzględniając dyrektywę 2005/29/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 maja 2005 r. dotyczącą nieuczciwych praktyk handlowych stosowanych przez przedsiębiorstwa wobec konsumentów na rynku wewnętrznym oraz zmieniającą dyrektywę Rady 84/450/EWG, dyrektywy 97/7/WE, 98/27/WE i 2002/65/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady („Dyrektywa o nieuczciwych praktykach handlowych”)[5],

– uwzględniając swoją rezolucję z dnia 5 października 2023 r. w sprawie nowej

[1] Dz.U. L 303 z 28.11.2018, s. 69, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2018/1808/oj.
[2] Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj.
[3] Dz.U. L 277 z 27.10.2022, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj.
[4] Dz.U. L, 2024/1689, 12.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj.
[5] Dz.U. L 149 z 11.6.2005, s. 22, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2005/29/oj.

europejskiej strategii na rzecz lepszego internetu dla dzieci (BIK+)[6],

– uwzględniając swoją rezolucję z dnia 12 grudnia 2023 r. w sprawie uzależniającej koncepcji usług online i ochrony konsumentów na jednolitym rynku UE[7],

– uwzględniając swoją rezolucję z dnia 11 marca 2021 r. w sprawie praw dziecka w świetle strategii UE na rzecz praw dziecka[8],

– uwzględniając wytyczne Komisji dotyczące środków zapewniających wysoki poziom prywatności, bezpieczeństwa i ochrony małoletnich w internecie zgodnie z art. 28 ust. 4 rozporządzenia (UE) 2022/2065, opublikowane 14 lipca 2025 r.,

– uwzględniając badanie zlecone przez Komisję Kultury i Edukacji Parlamentu Europejskiego pt. „The influence of social media on the development of children and young people" [Wpływ mediów społecznościowych na rozwój dzieci i młodzieży], opublikowane przez Dyrekcję Generalną ds. Polityki Wewnętrznej Parlamentu w lutym 2023 r.[9],

– uwzględniając art. 55 Regulaminu,

– uwzględniając opinie Komisji Rynku Wewnętrznego i Ochrony Konsumentów oraz Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych,

– uwzględniając sprawozdanie Komisji Kultury i Edukacji (A10-0000/2025),

mając na uwadze, że ogólnoświatowe dane z 2025 r. dotyczące czasu spędzanego przed ekranem pokazują, że nastolatki w wieku 11–14 lat spędzają przed ekranem około 9 godzin dziennie, dzieci w wieku 8–10 lat – około 6 godzin dziennie, a co piąte dziecko w wieku 8–12 lat twierdzi, że korzysta z ekranów przez ponad 8 godzin dziennie;

mając na uwadze, że w UE od 2010 r. korzystanie z mediów społecznościowych przez dzieci w wieku 9–16 lat wzrosło ponad dwukrotnie, a obecnie czas spędzany przez nie w mediach społecznościowych to średnio 3 godziny dziennie, przy czym ponad 80 % dzieci korzysta z platform mediów społecznościowych codziennie, co sprawia, że interakcja online jest centralnym elementem ich codziennego życia;

C. mając na uwadze, że młodzi użytkownicy mediów społecznościowych narażeni są na różnego rodzaju szkodliwe treści, w tym cyberszykanowanie, materiały o kontekście seksualnym, dezinformację, presję związaną z wyglądem, promowanie samookaleczenia, przemocy, ekstremizmu, a także na treści zamieszczane bez zgody oraz oparte na algorytmach manipulacyjne reklamy;

D. mając na uwadze, że funkcje platform mediów społecznościowych zaprojektowane są w taki sposób, aby dążyć do zmaksymalizowania zaangażowania użytkowników, jak ciągłe przewijanie treści na ekranie i kompulsywne reagowanie na powiadomienia, co

[6] Dz.U. C, C/2024/1190, 23.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/1190/oj.
[7] Dz.U. C, C/2024/4164, 2.8.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/4164/oj.
[8] Dz.U. C 474 z 24.11.2021, s. 146.
[9] Badanie pt. „The influence of social media on the development of children and young people" [Wpływ mediów społecznościowych na rozwój dzieci i młodzieży], Parlament Europejski, Departament Tematyczny ds. Polityki Strukturalnej i Polityki Spójności, luty 2023 r.

sprzyja uzależniającemu korzystaniu z platform i może pogłębiać problemy ze zdrowiem psychicznym, przyczyniać się do zaburzeń snu i emocjonalnego wycofywania się;

E. mając na uwadze, że nadmierne korzystanie z mediów społecznościowych przez młodych ludzi wiąże się z podwyższonym ryzykiem problemów ze zdrowiem psychicznym, takich jak depresja i lęk;

F. mając na uwadze, że influencerzy aktywni w mediach społecznościowych kształtują w znacznym stopniu zachowania, nawyki konsumpcyjne i opinie młodych ludzi;

G. mając na uwadze, że cyberszykanowanie dotyka znaczny odsetek młodych ludzi;

H. mając na uwadze, że dzieci poniżej oficjalnego minimalnego wieku warunkującego dostęp do mediów społecznościowych posiadają konta w tych mediach; uzyskują do nich dostęp, podając nieprawdziwy wiek w celu obejścia ograniczeń dotyczących korzystania z platform mediów społecznościowych;

I. mając na uwadze, że obecne ramy prawne UE, w tym ogólne rozporządzenie o ochronie danych, dyrektywa o audiowizualnych usługach medialnych, akt o usługach cyfrowych i akt w sprawie sztucznej inteligencji, stanowią solidną podstawę ochrony dzieci w internecie, chociaż nadal istnieją luki, jeżeli chodzi o spójne egzekwowanie przepisów;

J. mając na uwadze, że umiejętności cyfrowe i umiejętność korzystania z mediów mają zasadnicze znaczenie dla wzmocnienia pozycji młodych ludzi i dla ich ochrony przed manipulacją, informacjami wprowadzającymi w błąd, dezinformacją i profilowaniem w mediach społecznościowych;

Ogólne zasady

1. podkreśla, że aby zająć się problemem wpływu mediów społecznościowych na młodych ludzi, niezbędne jest przyjęcie jednolitej strategii łączącej zapewnienie bezpieczeństwa już na etapie projektowania, przejrzystość algorytmiczną, weryfikację wieku respektującą prywatność, umiejętności cyfrowe, partycypacyjne sprawowanie rządów i ocenę opartą na dowodach, aby zapewnić wszystkim jednakową ochronę i upodmiotowienie;

Obecne ramy prawne UE

2. podkreśla potrzebę zapewnienia spójności między kluczowymi instrumentami prawnymi UE, takimi jak ogólne rozporządzenie o ochronie danych, dyrektywa o audiowizualnych usługach medialnych, akt o usługach cyfrowych i akt w sprawie sztucznej inteligencji oraz przyszły akt w sprawie sprawiedliwości cyfrowej, w celu stworzenia jednolitych ram ochrony dzieci w internecie;

Nadchodzący przegląd dyrektywy o audiowizualnych usługach medialnych

3. uważa, że nadchodzący przegląd dyrektywy o audiowizualnych usługach medialnych stanowi dobrą okazję do wzmocnienia ochrony młodych ludzi przed szkodliwymi treściami na platformach udostępniania plików wideo i w mediach społecznościowych;

4. wzywa Komisję do oceny, czy obecne definicje zawarte w dyrektywie o audiowizualnych usługach medialnych w pełni obejmują odpowiednie audiowizualne usługi medialne, zwłaszcza te świadczone przez influencerów i profesjonalnych

twórców treści na platformach udostępniania plików wideo;

5. podkreśla, że należy rozważyć rozszerzenie kluczowych przepisów dyrektywy o audiowizualnych usługach medialnych, takich jak przepisy dotyczące przejrzystości reklam i ochrony małoletnich, na główne platformy udostępniania plików wideo; podkreśla, że dostosowanie obowiązków platform do obowiązków dostawców usług medialnych pomogłoby zlikwidować luki regulacyjne, które mają wpływ na młodych odbiorców;

Akt w sprawie sztucznej inteligencji

6. podkreśla, że oparte na sztucznej inteligencji usługi skierowane do młodzieży, takie jak chatboty, mechanizmy personalizacji i algorytmiczne filtry treści, stwarzają nowe ryzyko stronniczości, manipulacji i naruszania prywatności, co zwiększa konieczność egzekwowania obowiązków wynikających z aktu w sprawie sztucznej inteligencji w zakresie przejrzystości, oceny ryzyka i ochrony praw dziecka;

[Część – opinia komisji IMCO]

7. z zadowoleniem przyjmuje wytyczne Komisji z lipca 2025 r. przedstawione zgodnie z art. 28 aktu o usługach cyfrowych jako kluczowy krok w kierunku wzmocnienia ochrony dzieci w internecie, w szczególności na platformach udostępniania plików wideo i w mediach społecznościowych; wytyczne te oferują praktyczne narzędzia, które pomagają platformom i organom regulacyjnym w skutecznym stosowaniu przepisów aktu o usługach cyfrowych;

[Część – opinia komisji LIBE]

8. przypomina, że zwalczanie niegodziwego traktowania w celach seksualnych i wykorzystywania seksualnego w internecie ma zasadnicze znaczenie dla przeciwdziałania wpływowi mediów społecznościowych na młodych ludzi; podkreśla, że istotne jest, by wzmocnić ramy prawne, i uznaje przekształcenie dyrektywy 2011/93/UE za kluczowy środek służący wzmocnieniu ochrony dzieci w internecie[10];

Zdrowie psychiczne i jakość życia

9. zachęca do prowadzenia kampanii uświadamiających skierowanych do młodych ludzi, rodzin i szkół, podobnych do inicjatyw takich jak Dzień Bezpiecznego Internetu, w celu zapobiegania uzależnieniu cyfrowemu, rozwijania wśród młodych ludzi umiejętności wzajemnego wsparcia i zachęcania do zdrowszych nawyków w mediach społecznościowych;

Ochrona małoletnich, szkodliwe treści i weryfikacja wieku

10. podkreśla potrzebę skutecznej i respektującej prywatność weryfikacji wieku i kontroli rodzicielskiej; apeluje w związku z tym o interoperacyjne systemy weryfikacji wieku, powiązane z unijnym portfelem tożsamości cyfrowej, które weryfikują wiek użytkownika bez gromadzenia lub zatrzymywania danych osobowych;

11. wzywa platformy internetowe do przyjęcia większej odpowiedzialności za ochronę małoletnich przed szkodliwymi lub manipulacyjnymi treściami poprzez zapewnienie

[10] Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/93/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie zwalczania niegodziwego traktowania w celach seksualnych i wykorzystywania seksualnego dzieci oraz pornografii dziecięcej, zastępująca decyzję ramową Rady 2004/68/WSiSW (Dz.U. L 335 z 17.12.2011, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/93/oj).

proaktywnego moderowania, domyślnych środków bezpieczeństwa i dostosowań algorytmicznych, tak aby zapobiegać narażeniu na treści uzależniające lub oszukańcze;

Cyberszykanowanie i cybernękanie

12. podkreśla znaczenie narzędzi zapobiegania cyberszykanowaniu i reagowania na nie, w tym programów uświadamiających, zasobów edukacyjnych dla nauczycieli i rodzin oraz struktur wzajemnego wsparcia, takich jak programy przeciwdziałania szykanowaniu;

Influencerzy i kultura cyfrowa

13. podkreśla potrzebę pełnej przejrzystości w kwestii zamieszczanych przez influencerów reklam skierowanych do małoletnich; podkreśla, że istotne jest, by informacje na temat sponsorowania były ujawniane, a także by influencerów, których grupą docelową są dzieci, obowiązywały normy etyczne; podkreśla, że istnieje ryzyko wprowadzenia odbiorców w błąd przez praktyki marketingowe, w przypadku gdy reklamy są przemycane jako treści organiczne;

Aktywność obywatelska i demokratyczne uczestnictwo

14. zauważa, że media społecznościowe odgrywają kluczową rolę w pobudzaniu aktywności młodzieży i w kampaniach uświadamiających; wykazały swoją zdolność do zachęcania do konstruktywnego uczestnictwa; podkreśla, że media społecznościowe mogą zarówno ułatwiać, jak i utrudniać zaangażowanie polityczne młodzieży;

15. ostrzega, że stronniczość algorytmiczna i intensywna personalizacja treści zwiększają ryzyko radykalizacji i polaryzacji młodzieży;

Włączenie, równość i dostępność

16. podkreśla, że istotne jest, by mniejszości i marginalizowane tożsamości były sprawiedliwie reprezentowane w obszarze mediów społecznościowych, tak aby wspierać włączenie społeczne i poczucie przynależności;

[Część – opinia komisji FEMM]

17. podkreśla, że dziewczęta i młode kobiety są bardziej narażone na doznanie krzywd w mediach społecznościowych, w tym na presję związaną z wyglądem, na molestowanie i treści mizoginiczne; podkreśla, że potrzebne są zabezpieczenia cyfrowe uwzględniające aspekt płci, aby zapewnić wszystkim młodym użytkownikom bezpieczne, inkluzywne i wzmacniające ich pozycję środowisko internetowe;

Kształcenie, umiejętności cyfrowe i umiejętność korzystania z mediów

18. podkreśla, że aby wyposażyć młodych ludzi w niezbędne do bezpiecznego i skutecznego poruszania się w mediach społecznościowych umiejętności cyfrowe i umiejętność krytycznego myślenia, należy dostrzec kluczową rolę zarówno kształcenia formalnego, jak i pozaformalnego;

Przejrzystość i odpowiedzialność algorytmiczna

19. podkreśla potrzebę większej przejrzystości w odniesieniu do systemów algorytmicznych mediów społecznościowych, ponieważ nieprzejrzyste algorytmy i moderowanie treści utrudniają młodym użytkownikom zrozumienie, dlaczego niektóre treści są zalecane, wyłączane lub usuwane, co osłabia ich zdolność do świadomego poruszania się po treściach internetowych;

Monitorowanie i realizacja polityki

20. wzywa Komisję do oceny skuteczności strategii BIK+ w przeciwdziałaniu obecnym zagrożeniom dla młodych ludzi w internecie oraz do dostosowania oceny do zmieniających się wyzwań, takich jak szkody spowodowane działaniem algorytmów i perswazyjne projektowanie;

°

° °

21. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji.

UZASADNIENIE

Platformy cyfrowe zmieniły sposób, w jaki młodzi Europejczycy żyją, uczą się i nawiązują kontakty. Zajmują one centralne miejsce w życiu dzisiejszych dzieci i młodzieży. Według Wspólnego Centrum Badawczego ponad 80 % młodych ludzi w Europie korzysta codziennie z mediów społecznościowych, a od 2010 r. czas spędzany w internecie wzrósł ponad dwukrotnie. Z danych Eurostatu wynika, że w 2024 r. w Unii 97 % osób w wieku 16–29 lat korzystało z internetu codziennie, a z sieci społecznościowych – prawie dziewięć na dziesięć osób. Dane te podkreślają głębokie cyfrowe zanurzenie młodych Europejczyków w środowisku internetowym, ale także podkreślają pilną potrzebę dopilnowania, by to środowisko internetowe było dla nich bezpieczne, inkluzywne i sprzyjało ich dobrostanowi.

Sprawozdawca dostrzega wielorakie możliwości, jakie oferują platformy cyfrowe: dostęp do informacji, nowe formy kreatywności, wzajemne wsparcie i kanały mobilizacji obywatelskiej. Jednak korzyści te wiążą się z równie dużym ryzykiem. WHO i OECD udokumentowały znaczny wzrost problematycznego korzystania z mediów społecznościowych wśród nastolatków, a obecnie zjawisko to dotyka więcej niż jedną dziesiątą młodych ludzi i przejawia się wycofaniem emocjonalnym oraz zaburzeniami snu i koncentracji. Niedawne badanie UE wykazało, że ponad jedna trzecia 15-latków spędza ponad trzy godziny dziennie w mediach społecznościowych, a ci, którzy spędzają w nich najwięcej czasu, zgłaszają wyższy poziom lęku i objawów depresyjnych. Szczególnie dotknięte są dziewczęta, zwłaszcza w związku z presją dotyczącą wyglądu i narażeniem na molestowanie w internecie. Wobec tych tendencji Unia musi zdecydowanie zareagować, opierając się przy tym na istniejących ramach prawnych i dostosowując się do nowych wyzwań.

Spójność ram prawnych UE

Unia ustanowiła już solidne ramy prawne, na które składają się: ogólne rozporządzenie o ochronie danych (RODO), dyrektywa o audiowizualnych usługach medialnych, akt o usługach cyfrowych oraz akt w sprawie sztucznej inteligencji. Instrumenty te dotyczą prywatności, szkodliwych treści, reklamy internetowej i odpowiedzialności algorytmicznej. Utrzymują się jednak pewne luki wynikające z rozdrobnienia i nierównomiernego egzekwowania przepisów. Influencerzy i profesjonalni twórcy treści często działają na skalę porównywalną z tradycyjnymi nadawcami, ale znajdują się w szarej strefy regulacyjnej. Sprawozdawca podkreśla zatem, że należy zapewnić pełną spójność między instrumentami, w szczególności spójność z przyszłym aktem w sprawie sprawiedliwości cyfrowej, tak aby dzieci korzystały z równej ochrony niezależnie od platformy lub usługi, z której korzystają.

Nadchodzący przegląd dyrektywy o audiowizualnych usługach medialnych: decydująca szansa

Nadchodzący przegląd dyrektywy o audiowizualnych usługach medialnych stanowi dobrą okazję do modernizacji unijnych audiowizualnych ram prawnych. Sprawozdawca podkreśla, że należy ocenić, czy jej zakres powinien zostać rozszerzony, aby odzwierciedlić realia dzisiejszego ekosystemu medialnego, w którym influencerzy i twórcy treści działają de facto jako dostawcy usług medialnych. Dzięki zastosowaniu do głównych platform udostępniania plików wideo i do treści tworzonych przez influencerów podstawowych przepisów, takich jak przepisy dotyczące przejrzystości reklam i ochrony małoletnich, zlikwidować można by obecne luki, a tym samym zakres odpowiedzialności powyższych zostałby ściślej dostosowany do odpowiedzialności tradycyjnych nadawców. Pomogłoby to zapewnić spójny

poziom ochrony dzieci w środowisku audiowizualnym.

Sztuczna inteligencja i ryzyko związane z algorytmami

Usługi oparte na sztucznej inteligencji w coraz większym stopniu kształtują doświadczenia dzieci w internecie: od spersonalizowanych mechanizmów rekomendacji po wirtualnych rozmówców i zautomatyzowane moderowanie. Technologie te mają potencjał, ale stwarzają również nowe ryzyko stronniczości, manipulacji i naruszenia prywatności. Bez silnych zabezpieczeń systemy algorytmiczne mogą wzmacniać szkodliwe stereotypy, zwiększać polaryzację lub narażać dzieci na treści manipulacyjne. Sprawozdawca podkreśla zatem, że istotne jest pełne egzekwowanie aktu w sprawie sztucznej inteligencji, w szczególności obowiązków dotyczących przejrzystości, oceny ryzyka i gwarancji w zakresie praw dziecka. Algorytmiczna odpowiedzialność nie jest tylko kwestią techniczną. Demokratycznym imperatywem jest bowiem zapewnienie, by młodzi ludzie rozumieli, w zakresie dostosowanym do wieku, jak kształtowane jest ich środowisko internetowe.

Zdrowie psychiczne, szkodliwe treści i weryfikacja wieku

Kwestie związane ze zdrowiem psychicznym znajdują się w centrum debaty. Nadmierne i kompulsywne korzystanie z mediów społecznościowych wiąże się z lękiem, depresją i niższym samopoczuciem, a stała ekspozycja na uzależniające cechy projektowe szkodzi zdrowemu rozwojowi użytkowników. Aby przeciwdziałać tym zagrożeniom, sprawozdawca wzywa do połączenia następujących środków zapobiegawczych i regulacyjnych: respektujący prywatność system weryfikacji wieku kompatybilny z europejskim portfelem tożsamości cyfrowej, skuteczna kontrola rodzicielska i domyślne bezpieczeństwo już w fazie projektowania. Platformy muszą również przyjąć większą odpowiedzialność za moderowanie szkodliwych lub manipulacyjnych treści oraz za dostosowywanie algorytmów w celu ograniczenia narażenia na funkcje uzależniające.

Cyberszykanowanie, influencerzy i molestowanie ze względu na płeć

Cyberszykanowanie pozostaje jedną z najbardziej rozpowszechnionych krzywd wyrządzanych w internecie, z jakimi borykają się dzieci i młodzież. Działania zapobiegawcze muszą łączyć programy uświadamiające realizowane w szkołach, szkolenie nauczycieli, dostępne mechanizmy sprawozdawczości i struktury wzajemnego wsparcia. Influencerzy odgrywają także ważną rolę w kształtowaniu nawyków konsumpcyjnych i wartości młodych ludzi. Aby uniknąć wprowadzającego w błąd marketingu i chronić małoletnich przed ukrytą reklamą, konieczne są jaśniejsze przepisy dotyczące ujawniania informacji na temat sponsorowania, obowiązków w zakresie przejrzystości i norm etycznych, w szczególności w odniesieniu do influencerów, których grupą docelową są dzieci.

Sprawozdawca podkreśla ponadto, że krzywdy wyrządzane w internecie są zróżnicowane ze względu na płeć. Dowody wskazują na to, że dziewczęta i młode kobiety są nieproporcjonalnie narażone na napastowanie, mizoginistyczne treści i presję związaną z wyglądem. Zabezpieczenia uwzględniające aspekt płci muszą zatem stanowić część unijnych ram ochrony cyfrowej, zapewniając, aby przestrzenie internetowe były inkluzywne i wzmacniały pozycję wszystkich młodych użytkowników.

Umiejętności cyfrowe, aktywność obywatelska i włączenie społeczne

Same przepisy nie wystarczą. Wzmocnienie pozycji dzieci poprzez wyposażenie ich w

umiejętności cyfrowe i umiejętność korzystania z mediów ma zasadnicze znaczenie dla wykształcenia przez nie krytycznych kompetencji niezbędnych do tego, by mogły one bezpiecznie i świadomie poruszać się w mediach społecznościowych. Należy wspierać szkoły, organizacje młodzieżowe i społeczeństwo obywatelskie w zapewnianiu młodym ludziom narzędzi, dzięki którym będą w stanie rozumieć algorytmy, opierać się manipulacjom i odpowiedzialnie zarządzać swoją obecnością cyfrową.

Jednocześnie należy uznać, że media społecznościowe sprzyjają aktywności obywatelskiej. Umożliwiły młodym ludziom w całej Europie mobilizację wokół różnych kwestii, od zmiany klimatu po równouprawnienie płci. Zapewnienie bezpiecznych i inkluzywnych przestrzeni internetowych wzmocni nie tylko ochronę dzieci, ale także zaangażowanie młodzieży w demokrację europejską. Wymaga to również zwrócenia uwagi na włączenie społeczne: mniejszości i społeczności marginalizowane muszą być sprawiedliwie reprezentowane, a ich tożsamość szanowana w przestrzeni cyfrowej, aby sprzyjać poczuciu przynależności.

Monitorowanie i egzekwowanie

Ponadto skuteczna polityka wymaga zdecydowanego egzekwowania i stałego monitorowania. Inicjatywy takie jak strategia BIK+ są cenne, ale ich powodzenie zależy od rygorystycznej oceny i dostosowania do nowych zagrożeń, takich jak szkody spowodowane działaniem algorytmów i manipulacyjne projektowanie perswazyjne. Sprawozdawca wzywa Komisję do oceny skuteczności obecnych inicjatyw oraz do dopilnowania, by działania Unii nadążały za szybko zmieniającym się środowiskiem cyfrowym.

Media społecznościowe i obecne środowisko internetowe oferują możliwości uczenia się, bycia kreatywnym i uczestnictwa obywatelskiego, ale także narażają dzieci na poważne ryzyko doznania krzywd, manipulacji i wykluczenia. Sprawozdawca wzywa zatem do opracowania kompleksowej europejskiej strategii łączącej zapewnienie bezpieczeństwa już na etapie projektowania, przejrzystość algorytmiczną, weryfikację wieku respektującą prywatność, edukację i wzmocnienie pozycji oraz solidne egzekwowanie przepisów. Wypełniając luki regulacyjne i zwiększając rozliczalność, Unia może sprawić, że dzieci i młodzież będą dorastać w środowisku cyfrowym, które chroni ich godność, wspiera ich dobrostan i umożliwia im rozwój jako aktywnym obywatelom jutra.

ZAŁĄCZNIK: WYKAZ PODMIOTÓW, OD KTÓRYCH SPRAWOZDAWCA OTRZYMAŁ INFORMACJE

Zgodnie z art. 8 załącznika I do Regulaminu sprawozdawca oświadcza, że ujął w swoim sprawozdaniu informacje dotyczące kwestii związanych z tematem, które otrzymał podczas sporządzania projektu sprawozdania, od następujących przedstawicieli grup interesu objętych zakresem porozumienia międzyinstytucjonalnego w sprawie obowiązkowego rejestru służącego przejrzystości[1] lub od następujących przedstawicieli organów publicznych państw trzecich, w tym ich misji dyplomatycznych i ambasad:

1. Przedstawiciele grup interesu objęci zakresem porozumienia międzyinstytucjonalnego w sprawie obowiązkowego rejestru służącego przejrzystości
EdTech
e-Enfance
Eurochild
TikTok
UNICEF

Powyższy wykaz został sporządzony na wyłączną odpowiedzialność sprawozdawcy.

Gdy osoby fizyczne są wymienione w wykazie z imienia i nazwiska, zidentyfikowane poprzez swoją funkcję lub wymienione z imienia i nazwiska wraz z podaniem ich funkcji, sprawozdawca oświadcza, że przedstawił tym osobom fizycznym Oświadczenie o ochronie prywatności w Parlamencie Europejskim nr 484 (https://www.europarl.europa.eu/data-protect/index.do), w którym przedstawione są warunki mające zastosowanie do przetwarzania danych osobowych tych osób oraz prawa związane z takim przetwarzaniem.

[1] http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj